

A valóság nem parizer

Négy éves az Összkép magazin. Miért csináljuk? Mire vagyunk büszkék? Mit várunk a jövőtől?

2019. május – Szepesi Balázs

2015. május 20-én jelent meg az első cikk az osszkep.hu-n, egy hosszú írás arról, hogy mire is készülünk. Azóta több mint 250 cikket közzeltünk a honlapunkon. Riportok, interjúk, elemzések esszék arról, hogyan működik Magyarország, milyen is a világ, amiben élünk. Hosszú írások, amelyek figyelmet és időt igényelnek az olvasótól. Kevésbé feltárt témákat dolgoztunk fel, gondolatainkat nem a szokásos szellemi divatlapok mintáira szabtuk.

Írjal hosszan, nem bevezetett témákról, az olvasó számára ismeretlen megközelítésben. Hát, ez elég messze van attól, amivel könnyen be lehetne kerülni a rivaldafénybe. Nem is ezért csináljuk. Nem akarunk versenyezni a kiskutyán lovagló kiscicával, a felháborító gonoszság kemény leleplezésével, a legújabb csodafilmek a spoilerre finoman figyelmeztető értelmezésével. A főáram az övök –ez így is volt és így is lesz. Egy olyan szellemi menedéket kezdtünk építeni, ami kiutat jelenthet a cukiságában, riasztóságában és kultuszaiban felturbózott tartalmak világából. Reality unplugged.

Az Összkép a magyar társadalom és gazdaság működéséről szóló elemzések magazinja. [Iratkozz fel hírlevelünkre](#), [kövess minket](#), ha szeretnéd mélyebben megérteni, hogyan működik Magyarország.

Kilátás a Kékesről – Forrás: mapio.net

Csípős és édes szoszok nélkül

Hajnali kettőkor befejezni a képválogatást, véglegezni a szövegbe ágyazott hivatkozásokat, majd kirakni a cikket a honlapra – ez nagyszerű érzés. Több napnyi gondolkozás, utánaolvasás, beszélgetés, írás majd újraírás után valami elkészül, egy gondolatmenet és egy hangulat összeáll. Ilyenkor olyan büszke és nyugodt az ember, mint amikor felér egy hegy tetejére, ahonnan fáradtan és elégedetten tekinthet le a lábainál heverő völgyre. Ez sokat ér, már ezért megéri.

Izgalmas témáknak mélyen utánanézni, hogy sok ember jobban értse a világot – ez önmagában is van olyan jó hobbi, mint hegyet mászni vagy rendszeren megfőzni egy bográcsnyi pörköltet.

Ennél azonban többre vágyunk. Az Összkép a magyar közbeszédet szeretné formálni: azért dolgozunk, hogy elérhető legyen egy a higgadságra, alapos elemzésre, a megértésre, a lehetőségek keresésére fókuszáló szelíd megközelítés, kapjon versenytársat a kemény ítéletek, markáns érvek és harsány érzelmek hangja.

A valóságnak csípős és édes szoszok nélkül is van íze. Mégis a világról való tájékoztatásban, több az ízfokozó, édesítő, állagjavító, mint a parizerben. Előfeldolgozott valóságot kapunk a konyhafőnök ízlése szerinti fűszerezéssel és színezéssel. Már nem is mi gondolkozunk, hanem a belénk adagolt képeket, érzéseket, fordulatokat kezeljük és hangoztatjuk sajátként. Oda nézünk, ahova a kamera: ott látjuk a jót, ahol meleg a megvilágítás és ott érezzük a rosszat, ahol átvált a kép sivár szürkésre.

Szálljunk ki ebből, tekintsünk arra, ami szerintünk fontos és nézzünk körül alaposan. Lépjünk ki a tematizáló hatalmak sémáiból. Kérdezzünk, nézzünk a dolgok mélyére, tekintsünk előre, merre is folyik a világ. Teremtsünk egy olyan nyilvánosságot, ahol az alapos elemzés eszközeit használva tárjuk fel azokat a témákat, amelyek meghatározzák életünket.

Egyrészt onnan figyeljünk, ahonnan érdemes. Nézzük a [szülő szemével az iskolát](#), a [vállalkozó nézőpontjából a gazdaságot](#), a [fiatal perspektívájából Európát](#), [az ott élők és dolgozók helyzetéből a Balatont](#), figyeljük [legfontosabb tereiről](#) és [fáiról](#) a magyar városokat, falvakat.

Másrészt forduljunk direktben a forráshoz: [olvassuk újra a fontos könyveket](#), ismerjük meg [rejtőzködő szellemi óriásaink](#), [iskolaalapító tudósaink](#) életművét; a gazdaságról írjon az [elemző közgazdász](#); az [erdélyi magyarságról](#), a [birtokviszonyokról](#) beszéljen az, aki éveken át ezt a témát kutatja; ássuk elő [a legjobb adatokat](#), [csináljunk térképeket](#). Harmadrészt lépjünk le a vélemények és megközelítések tábor szekerek taposta ösvényeiről és beszéljünk a működő világra vágyók, Magyarországon élni akarók megközelítésével az [értelmiségről](#), a [vidékről](#), [a fiatalságról](#), [a szegénységről](#).

Ezt indítottuk el négy éve és csináljuk azóta, hétről hétre.

Az induláskor azt hittük, hamar berobbanunk. Pár hónapon belül több ezer olvasónk lesz, tematizálni fogjuk a közbeszédet, sorban fognak állni a szponzorok. Nem így lett. Hamar megtanultuk tisztelni a

nyilvánosság működésének vastörvényeit: az internetes olvasói szokásokat, a Facebook algoritmusát, a szerkesztőségek és másodközlők játékszabályait. Idővel írni, képeteket szerkeszteni is egyre jobban megtanultunk.

Olyanok vagyunk, mint az induláskor nagy sikerre vágyó zenekar, aki nem adta fel: örül, ha olykor-olykor meghívják fesztiválra, de hetente csak a saját közönségének játszik saját kis klubjában. Megtaláltuk a hangunkat, nem adtuk fel a reményt, hogy egyszer majd a mi írásainkról vitatkoznak azok, akik fontosnak tartják magukat. Addig is hétről hétre kiállunk valami újjal a közönség elé.

Elhagytuk a bölcsőt

Az Összkép életében nagy változást hozott az elmúlt egy év. 2018 novemberében a magazin önálló útra lépett, kivált a Hétfa Kutatóintézetből. Ez a lépés azzal járt, hogy a kutatóintézethez kötődő tartalmak (intézeti előadások és kutatások összefoglalója) helyét más vette át a magazinban. Valamennyire hiányzik az elemző műhely kiépült infrastruktúrája, nagyon hiányzik a Hétfás kollégák tevékeny segítsége. Köszönjük a Hétfa közösségtől kapott sok-sok segítséget és biztatást! Külön köszönetet érdemel Schaffer Zsuzsanna, aki a magazin egyik fő szervezője és meghatározó szerzője volt éveken keresztül – köszönjük, Zsuzsi!

Elhagytuk a bölcsőt. Hamar elkezdtek érezni az ebben rejlő lehetőségeket. Korábban adott volt egy elemző cég közege, most saját közösséget építünk. Adott volt sok kutatási tartalom, csak cikké kellett szerkeszteni ezeket a szövegeket. Most új utakra léphetünk, saját hangot kereshetünk. Bátran kísérletezhetünk.

A hagyományos Összkép sorozatok mellett egyre több az esszét a magazinban. Az elemzésre épülő külső megfigyelői nézőpont mellett nagyobb szerepet szánunk a szerzői meglátásoknak. Bátrabbá szeretnénk tenni az Összképet: fussunk neki a nehezen megválaszolható kérdéseknek, nyissunk vitákat, vonjuk be jobban az olvasóinkat a magazin munkájába.

Az Összkép válaszol

Az Összkép negyedik születésnapja alkalmából kísérletbe kezdünk. Egy rövid írásokból álló sorozatot indítunk, amiben olvasóink kérdéseire válaszolunk.

Az Összkép feladata, hogy olyan kérdésekre irányítsa a figyelmet, amelyek valahogy nem kapnak elég figyelmet, pedig megválaszolásuk fontos ahhoz, hogy jobban értsük a világot, amiben élünk. Célunk, hogy ezekről a kérdésekről beszéljünk alapos elemzésre építve, higgadtan. Ez nem könnyű, de az igazi művészet, hogy megtaláljuk a jó kérdéseket. Ebbe szeretnénk Téged is bevonni. Olyan kérdéseket keresünk,

- amelyek a világunk megértése és értelmezése szempontjából fontosak,
- amelyek megválaszolása vagy tiszta fejű átgondolása segíthet abban, hogy jobban lássuk, hogyan működik Magyarország,
- amelyek izgalmas beszélgetéseket indíthatnak el.

Ha van ilyen kérdésed, kérjük, írd meg nekünk, és mi a következő időszakban hétről hétre megpróbálunk válaszolni rájuk, vagy legalább elgondolkozni azon, hogyan lenne érdemes megtalálni a választ.

A kérdéseket május 26-ig várjuk a szerkesztoseg@osszkep.hu email címre.

Írd meg Nekünk, szerinted mi(k) most a nagy kérdés(ek)!

Az elmúlt egy év az Összképben

Az Összképet jellemző sorozatok mellett több esszét is közöltünk. Virágh Enikő az [együtműködésről](#) és az [árulkodásról](#) írt, Szepesi Balázs többek között a [vidékről](#), [a vállalkozásokról](#), a [mai és a rendszerváltáskori fiatalok világának különbségéről](#), a [hitről](#), a [félelemről](#), [rendszerváltástól várt eredmények elmaradásáról](#). Baranyi László a [Zemplént mutatta be biciklis szemmel](#).

Persze nem maradtunk adósak a komoly terepmunkára, adatelemzésre épülő sorozatokkal sem. A [Magyar tenger](#) című sorozatunk harmadik évadában Schaffer Zsuzsanna a Balaton kulturális életét, történelmét tekintette át. A magyar családok életkörülményeiről szólt a [Beszélő számok](#) sorozat Virágh Enikő szerkesztésben. Fontos fákat és az őket fontossá tévő közösségeket mutattatott be Kovács Bettina [Égig érő fák](#) című sorozata. Az iskolai kompetenciamérések adataiból számolva térképen mutattuk be a 12 évesek tudásának területi különbségeit [szövegértésből](#) és [matematikából](#). Szigel Gábor írásai a [budapesti ingatlanárakat](#) és [a helyzet kezelésének lehetőségeit elemezték](#). Szepesi Balázs a [magyar vállalkozások kihívásait](#) elemezte cikkeiben.

Emellett tudomány-, illetve esmetörténeti sorozatok is készültek. Ablonczy Bálint kevésbé ismert, de annál fontosabb magyar gondolkozókat mutatott be [Óriások vállán](#) című sorozatában, Ambrus Loránd pedig a legfontosabb játékelméleteket tekinti át a [Játékok és játszmák](#) című sorozat cikkeiben.

Legolvasottabb cikkeik tavaly május óta

[Hol, mit nyújt az iskola? – Térképen a magyar diákok szövegértési képességeinek területi különbségei](#)
(Szepesi Balázs, Herczeg Bálint, Tóth Kinga, 2018. szeptember)

[Nivegy-völgy: öt életteli teli falu a Balaton-felvidéken](#) (Kolozsi Pál, 2018. június)

[Rövidesen el kell dönteni, hogy mit akarunk a Balatontól: úszómedencét vagy természetes élővilágot](#) (Schaffer Zsuzsanna, 2018. augusztus)

[Mikor kié volt a Balaton? A magyar tenger történetének hat fő szakasza](#) (Schaffer Zsuzsanna, 2018. augusztus)

[Hol, mit nyújt az iskola matematikából? – Térképen a 12 éves diákok matektudásának területi különbségei](#) (Szepesi Balázs, Herczeg Bálint, Tóth Kinga, 2018. szeptember)

[Aki túlélésre játszik, az előbb utóbb veszít – Mit mondjunk egy 17 évesnek a felnőtt életről?](#) (Szepesi Balázs, 2019. február)

[Nem elég csak beszélni a dráguló lakhatási költségekről – Budapesten elértük azt a szintet, hogy lépni kell](#) (Szigel Gábor, 2019. március)